

naar man har det fornødne Materiale med sig, er der ingen Veie, der anlægges i kortere Tid end saadanne midlertidige Jernbaner til saagstomt at transportere svære Vægter. Fjenden kunde altsaa maaskee blive opholdt nogen Tid ved at Jernbanen blev afbrudt, lad os sige 2 Gange 24 Timer, men saa kan han kjøre videre, naar der ingen anden Hindring er i Veien end Fredericia, og det har altsaa slet Intet at bethyde; det er af den Art farlige Chimairer, som man opstiller, men som man ganske roligt kan forbigaae og spørge, hvad er Jernbaners egentlige naturlige Charakter? Det er i Fredstid at forbinde Mennesker og Varer og staae Liv og Omkaetning, og i Krigstid, at man kan befordre sig selv og afbryde Banen ved alle disse lette Midler, som findes til at afbryde netop Jernbaner fremfor almindelige Veie. — Jeg maa nu gjøre nogle smaa Talbemærkninger; det giver en saa stor Sikkerhed, naar man stiller op og regner og lægger sammen 300 Rd. til 500 Rd. og dertil igjen 1000 Rd. og faaer saa og saa Meget ud, indtil man faaer Summen op eller ned til hvad man vil; der er da Ingen, der troer paa, at man ganske løst har henkastet en saadan Beregning, og at der bagved det erhholdte Facit slet ikke ligger nogen Realktet. Det ærede Medlem sagde, at Driften af de Sidebaner, som han forudsatte nødvendigt maatte blive anlagte, vilde koste 200,000 Rd. aarlig, men Tingen er, at man ikke kan bringe Driften af disse forskjellige Sidebaner, som det ærede Medlem selv har nævnt flere af, op til mere end 140,000 eller høist 150,000 Rd., og det er dog altsaa allerede en lille Feilregning af over 50,000 Rd. aarlig. Men herom er der nu slet ikke Tale. Nu staaer der ligeoverfor hinanden Driften af de to Baner, Rystbanen og Gudenaabanen, og med Hensyn dertil troer jeg, det ærede Medlem maa indrømme, at den Bane, som faaer de stærkeste Bøininger og de stærkeste Stigninger, bliver kostbarest at udføre og kostbarest at drive, hvorimod den Bane, der haer de jævne Skraaninger og de færreste Bøininger, bliver billigst at bygge og exploitere; let Samme gjælder om Vedligeholdelsesomkostningerne. Nu ere mange Opdømminger, mange Brøer, kort sagt mange Arbejder af den Art, som koste Meget at udføre

og vedligeholde, nødvendige ved Anlægget af Østfyhbånen; ligeledes ere bethdelige Stigninger og ikke saa snævre Bøininger nødvendige, naar Befolkningen ikke skal gaae langt ud over Alt, hvad der her er beregnet, og Alt det vil gjøre, at Østfyhbånen vil blive bethdeligt kostbarere at vedligeholde og bethdeligt kostbarere at udbytte end Gudenaabanen. Naar vi nu altsaa laaer disse forskjellige Factorer, at Gudenaabanen baade koster mindre at bygge og mindre at drive, sammen, saa vil dog maaskee det Resultat komme ud, at det bliver den, der giver det største Udbytte. Jeg skal ikke gaae videre ind derpaa nu, men blot fastholde, hvorledes jeg, tildeels støttet til det ærede Medlems egne Udtalelser, har søgt at godtgjøre, at en Bane paa Østfyshen fra Kjøbstad til Kjøbstad, saa lige som muligt — thi saaledes vil det ærede Medlem jo have den — vil være kostbarest at bygge og kostbarest at vedligeholde. For at forkaste Fleertallets Indvending mod Østfyshbanen, at den for meget nærmede sig Havet og derved fik Fisk og ikke Folk paa den ene Side, har det ærede Medlem sammenlignelsesviis henviist til Søerne, som Gudenaabanen vilde faae paa Siden. Jeg kan nu ikke troe, at det var ramme Alvor; Enhver vil jo dog begribe, at der er en meget stor Forskjel mellem at føre en Jernbane i Nærheden af en Sø, ikke længere end Afstanden mellem 2 Stationssteder, og at føre den langs med Havet, hvorfra der slet ikke kan være Tale om Tilgang. Det maa ogsaa bemærkes, at Befolkningen i Almindelighed er sammentrængt netop omkring de smaa Søer, og store Søer have vi jo ikke her i Landet; i den Henseende kan Sammenligningen altsaa heller ikke holde Stik.

Der er et æret Medlem (Sagd), der har paastaet, at den af Fleertallet foreslaaede Linie mellem Snoghøj og Viborg hverken var undersøgt eller nivelleret, og at man derfor ikke kunde gaae ind derpaa. Jeg maa gjøre det ærede Medlem opmærksom paa, at naar jeg foreslaaer en Mand en Contract om at bygge en vis Bane med en vis Hovedretning og for en vis Priis, og han gaaer ind paa denne Contract og giver mig Sikkerhed for dens Opfyldelse, saa kan det være mig det Samme, hvorledes Niveleringen